

ZWEMBLAD

Zwemmen in buitenwater in gemeente Amsterdam

Water is één van de mooiste aspecten van Amsterdam. Er wordt steeds meer gezwommen in de grachten, rivieren, plassen en meren. De Provincie Noord-Holland, Waterschap Amstel, Gooi en Vecht en de Gemeente Amsterdam hebben de ambitie om het water toegankelijker te maken voor inwoners en de kansen voor zwemmen waar te maken.

Dat er steeds meer wordt gezwommen in dit buitenwater is een mooie ontwikkeling. Het is bij uitstek een laagdrempelige manier om te genieten in de stad. En gelukkig wordt het water van Amsterdam ook steeds schoner. Toch zijn er nog maar weinig plekken waar je officieel mag zwemmen en zijn er diverse locaties waar onveilig wordt gezwommen. Ook is de informatievoorziening over veilig zwemmen in buitenwater nog niet optimaal.

We kunnen veel meer doen om deze gezonde en leuke manier van bewegen te stimuleren en veiliger maken. Kortom, volop kansen voor verbetering.

Tijdens het Zwemlab op 17 en 18 februari onderzoekt een diverse groep belanghebbenden hoe we meer mogelijkheden kunnen realiseren voor veilig zwemmen in Amsterdams buitenwater. Aanwezig zijn ruim 40 bewoners, ondernemers, zwemmers, watersporters, toezichthouders, beveiligers, beleidsmakers en bestuurders. Samen formuleren ze gezamenlijke ambities en vervolgens actieplannen om meer mogelijkheden te realiseren voor veilig zwemmen in Amsterdams buitenwater.

Hoe kunnen we meer mogelijkheden realiseren voor veilig zwemmen in buitenwater in Amsterdam?

Principes

1. Het hele systeem in 1 ruimte
2. Groot denken - lokaal handelen
3. 'common ground' en toekomstgericht
4. Zelfsturend en verantwoordelijk voor actie

Perspectivity
For the love of complexity

GEDEELDE AMBITIES

Aan de slag: doen, klein beginnen en experimenteren

- Meer officiële zwemplekken
- Wildzwemmen veiliger maken
- Verschillende watergebruikers respecteren elkaar
- Amsterdammers dragen zelf bij aan veilig zwemmen
- Real-time informatie over zwemwater delen
- Alle zwemmers zijn zich bewust van de risico's van wildzwemmen

HEDEN

Wat wordt er door de verschillende belangengroepen al gedaan op dit gebied? Waar willen zij mee beginnen of juist mee stoppen antwoord op de trends? Een impressie van de dialoog.

“Wij blijven inspringen en diensten aanbieden die inspelen op de trends. We stoppen het creëren van onveilige situaties waar verschillende watergebruikers elkaar in de weg zitten.” – Ondernemers

“Amsterdam is een stad waar alles kan, niets is gek genoeg. Dat is ook van economisch belang. Dit is soms ver weg van het veiligheidsbelang, soms zelfs gevaarlijk. Wij blijven de risico's inventariseren.” – Toezicht en veiligheid

“We gaan opletten dat we ons niet onnodig bemoeien en willen meer officiële zwemplekken creëren.” – Provincie en Rijkswaterstaat (bevoegd gezag)

“Wat willen we dit jaar doen? We willen meer data delen.” – Waterschappen

“We gaan meer naar het water bouwen om mensen te laten genieten van het water. We hebben, bijvoorbeeld op IJburg, hiervoor kansen gemist.” – Gemeente

“Als de gemeente aangeeft ‘daar is het niet veilig’, dan springen we er daar ook niet meer in.” - Zwemmers

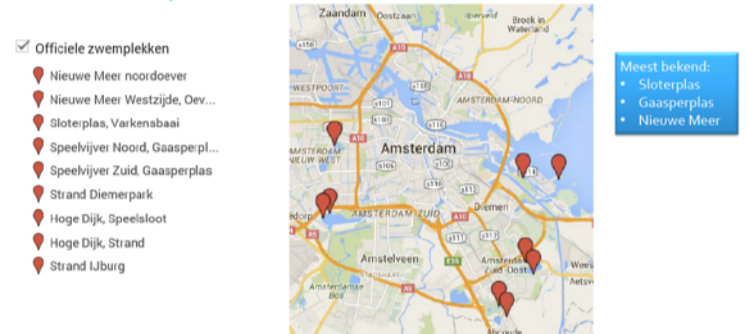
FACTPACK

Wat speelt er op dit moment? Het focusteam heeft feiten en cijfers over zwemmen in Amsterdams buitenwater op een rijtje gezet. Hieronder enkele slides uit het factpack. Een kopie van alle data is op te vragen bij het focusteam.

Amsterdam kent 9 officiële en minstens 40 'officieuzer' zwemplekken

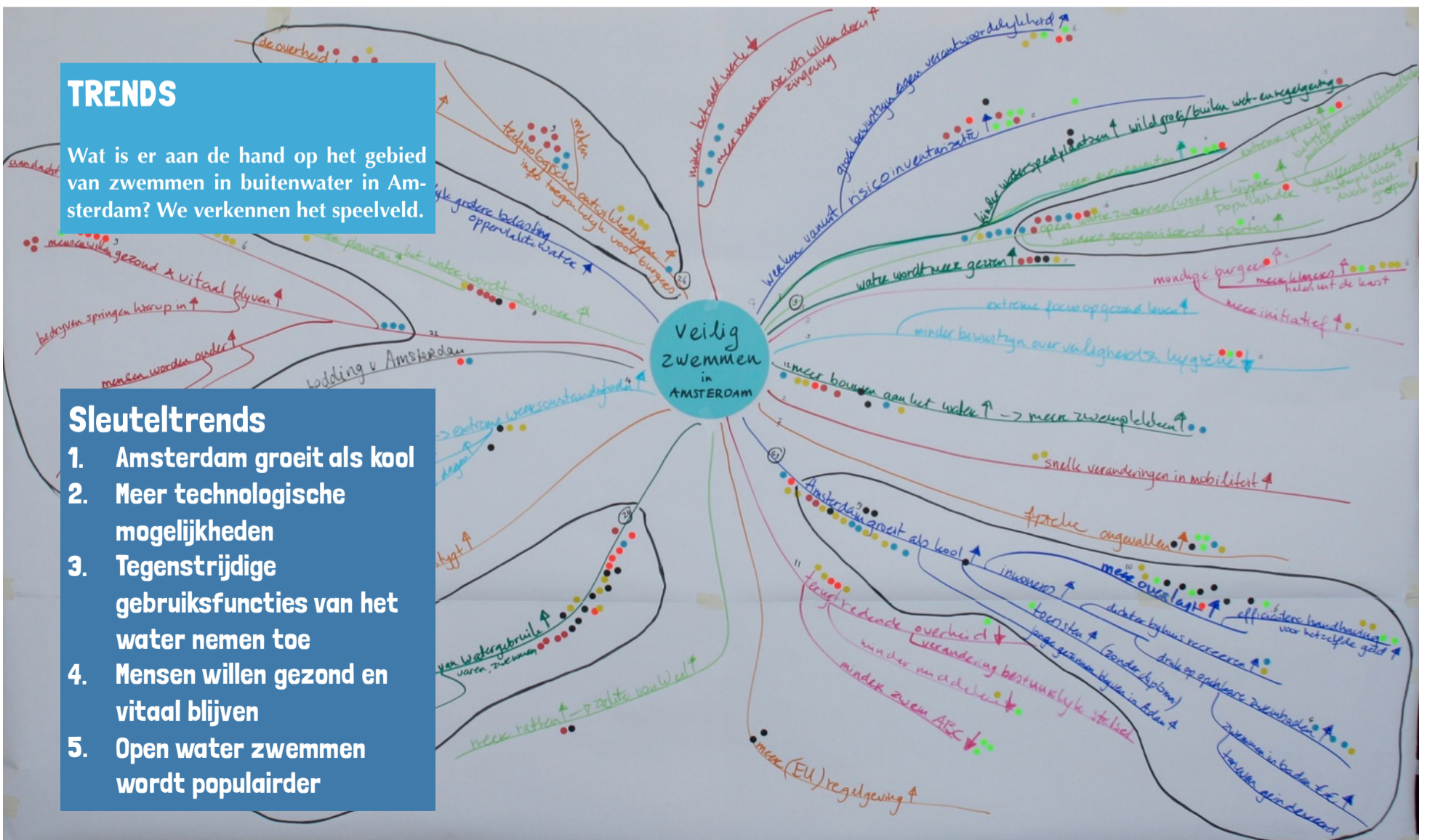

10% van de Amsterdammers kent de officiële zwemplekken in de stad

Uit het water gehaald: 12000 fietsen per jaar

- Drijfvuilvissen:
- 5 boten, 5 dagen per week
 - 3.500 kg afval per dag
 - 12.000 fietsen per jaar

TOEKOMST

Hoe en waar zwemmen we in de zomer van 2018?

EEN TOEKOMSTDROOM

Beste Udo 21 juni, 2018
 Wat was het warm vandaag! Dat zou je vorige week ook niet gedacht hebben na die donderbuien. Gelukkig zagen we op de app dat je alweer goed kon zwemmen in de stad. Ik ben net even gaan afkoelen in het semipermanente zwembad in de Keizersgracht, wat fijn dat ik mijn dagelijkse routine tussen 7-9 weer kon oppakken. Om 9 uur moest ik er uit, want je weet Udo, dan komt de vaart weer op gang en sluit het zwembad. Mooi om te zien dat met minimale regelgeving, het maximale is bereikt door gemeente, provincie en waterschappen. Wat een mooie plek is het hier en wat gaaf dat hier straks de 7e editie van de ACS wordt georganiseerd.

Had ik je nou al verteld van die snoek die hier vorige week weer was gesignaleerd? Trouwens wat een mooie ontwikkeling al die elektrische bootjes in de gracht die opgeladen kunnen worden aan de oplaadpalen langs de kade. Dat zwemmen doet me trouwens supergoed. Ik ben echt fit en wordt dus steeds vitaler. Laatst heb ik nog gezwommen bij het zwempaviljoen bij het voormalig Marine etablissement, daar start de ACS trouwens ook weer.

En wat mooi hé Udo, dat er zoveel bewoners als vrijwilliger betrokken zijn bij het open water zwemplatform van Amsterdam en dat daardoor de overlast en klachten tot een minimum beperkt zijn.

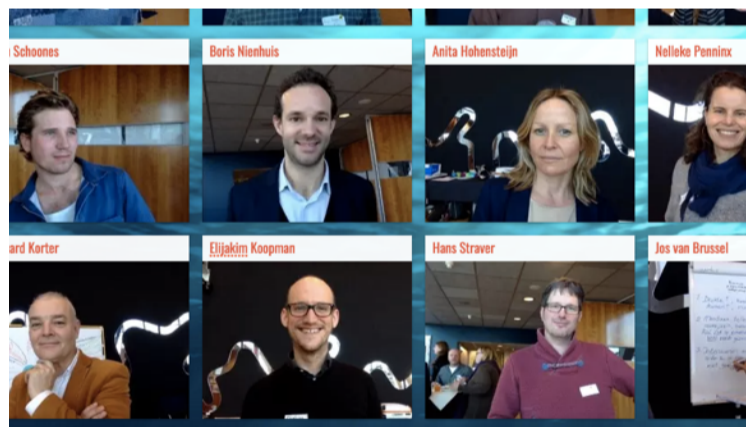
Mijn vrienden uit London hadden trouwens de perfecte Airbnb geboekt: openlucht, bad en badhanddoek. Te leuk concept.

Tot slot Udo, wil ik nog kwijt dat ik zo blij ben dat mijn kids weer mee kunnen doen met schoolzwemmen, niet meer in een zwembad maar gewoon in het open water van Amsterdam. Gefaciliteerd door de overheid, maar oh zo goed georganiseerd door vrijwilligers.

Ps. Udo, hier nog een kiekje waarop je ziet hoe handig je tegenwoordig uit het water kunt komen, niet alleen jij en ik maar ook die dronken toerist. Zie je ook hoe prachtig de oevers en kades zijn ingericht? Nou dag, Udo, zien we je dit keer trouwens weer aan de start van de ACS op 9 september?

SMOELENBOEK

Een goed gesprek gehad maar de naam vergeten? Bezoek het smoelenboek en zoek de persoon op: <https://padlet.com/Perspectivity/Deelnemerszwemlab>

Deelnemers

Vera Al, Maud Baumgart, Pim Bedet, Roy Berents, Marjan Besemer, Petra de Boer, Peter-Jan Brouwer, Jos van Brussel, Rob Duijvis, Ilse van Eck, Jildau Flap, Danielle van Gerven, Dirk Grootes, Said Handulle, Liesbeth Hersbach, Hugo Hilgers, Cees Hof, Jeroen Hofman, Mikkel Hofstee, Anita Hohensteijn, Ariane Hoog, Brenda Hunt, Udo Kock, Christine Kolster, Eljakim Koopman, Bernard Korte, Dennis Kos, Norbert Krijnen, Annewies Kuipers, Jeroen de Lange, Imke Leenen, Tahira Limon, Cees Loggen, Anne van Marwijk, Joel Menard, Jan-Bart Michels, Boris Nienhuis, Maarten Ouboter, Remco Oudhoff, Hans van der Pal, Nelleke Penninx, Judith Pieters, Elien Rogaar, Eva Rothengatter, John Roozendaal, Ben Rozema, Reinier Rozestraten, Hans Ruyter, Koen Schoonens, Joost Stoffels, Henk Stokhof, Hans Straver, Kristel Strickers,, Christopher de Vries, Dennis Wasch, Piet van der Wee, Walter Weg & Conny van Zijlen

Correcties?

Staat er ergens in het verslag iets niet zoals je het bedoeld had? Laat het ons weten! Mail naar: s.handulle@amsterdam.nl

“Mijn vraag aan jullie allemaal is ga vooral aan de slag en werk zoveel mogelijk van de lijst af om een zwemplek veilig te maken. Als er problemen zijn leg ze bij ons (bestuurders) neer, zodat we deze wel of niet kunnen oplossen.” - wethouder Amsterdam Udo Kock

“In 1,5 dag hebben jullie veel gedaan en richting gegeven aan dit onderwerp. Zelf voel ik veel voor actieplannen die vraag-gestuurd en bottom-up zijn.” - DB-lid AGV Ariane Hoog

“Niets doen is geen optie; de vraag vanuit de samenleving is er. We moeten op zoek gaan naar een creatieve wijze waarop we de trend van zwemmen in buitenwater op een verantwoorde manier kunnen accommoderen.” - gedeputeerde provincie NH Cees Loggen

GEDEELDE AMBITIES

Wat willen we in de toekomst bereiken wat betreft veilig zwemmen in Amsterdams natuurwater?

Aan de slag: doen, klein beginnen en experimenteren

We gaan in de praktijk experimenteren: We voeren risico-inventarisatie uit op testlocaties. - We meten de waterkwaliteit op aspirant locaties. - We maken budget vrij. - We creëren draagvlak onder lokale belanghebbenden - Een wethouder is integraal verantwoordelijk. - De gemeenteraad versterkt opdracht/ambitie.

Meer officiële zwemplekken

We onderzoeken samen waarom de waterkwaliteit en fysieke veiligheid niet voldoen (bijvoorbeeld door bronnen onderzoek/DNA) en nemen maatregelen om deze te verbeteren. We doen dit op plekken waar al veel gezwommen wordt of waar wij kansen zien.

Wildzwemmen veiliger maken

We onderzoeken met elkaar hoe je op een aantal officieuze plekken de situatie veiliger kan maken. Dit kan zijn door fysieke ingrepen maar ook door middel van informatievoorziening.

Verschillende watergebruikers respecteren elkaar

We hebben een duidelijk beeld van alle verschillende watergebruikers (suppen, zwemmers (kind, sporter, recreatief) roeiers, zeilers, etc.) en een duidelijk beeld van wat, wanneer waar plaats kan vinden.

Amsterdammers dragen zelf bij aan veilig zwemmen

We hebben een waterbewuste bevolking door zwemonderwijs, kennisdeling en betrokkenheid.

Real-time zwemwater informatie delen

We ontwikkelen een digitaal platform waarop op een transparante manier informatie wordt gedeeld over de actuele zwemwaterkwaliteit en zwemveiligheid per locatie. Deze informatie is makkelijk deelbaar (via app, site, social media etc.) en interactief.

Alle zwemmers bewust van risico's van wildzwemmen

Iedere zwemmer en gebruiker is zich bewust van de eigen verantwoordelijkheid voor het gebruik van open water. De (dienstbare) overheid zorgt voor vindbare informatie.

Colofon

Facilitatie, concept & vorm: perspectivity.org

© Gemeente Amsterdam, Waterschap Amstel, Gooi en Vecht, Provincie Noord-Holland

7 ACTIEPLANNEN

Swim Proof

We willen informatie over waterkwaliteit en veiligheid realtime kunnen delen. Dit doen met Swim Proof.

Swim Proof is een online community en een app waar je informatie kan delen. Stel, je hebt een fiets onder water gevonden, bent ziek geworden na het zwemmen of hebt een tip voor een nieuwe zwemplek? Deel het op Swim Proof! Deze informatie is overzichtelijk, interactief en makkelijk met elkaar te delen, bijvoorbeeld via social media. We gaan de Swim Proof app promoten met een wedstrijd om een website te bouwen of een marketingcampagne. We beginnen met het delen van informatie op drie plekken waar al informatie over beschikbaar is.

Planmakers: Maarten, Imke, Joel, Danielle, Eljakim, Nelleke

Natuurbaden binnen de ring

De stad groeit, er wordt veel gezwommen en er is behoefte aan meer officiële zwemplekken. Wij gaan meer officiële zwemplekken creëren.

We beginnen met het opzetten van een kansenkaart met twintig mogelijke plekken binnen de Amsterdamse ring. Deze kaart heeft de vorm van een quickscan die per plek de kwaliteit, veiligheid, behoeften en kosten voor verbetering aangeeft. De gemeente heeft tot de zomer de tijd om het bestuurlijk rond te krijgen. Voor het eind van het jaar besluiten zij, samen met de provincie en het waterschap, met welke vijf plekken ze verder gaan. Deze eerste fase kost circa 150.000 euro.

Planmakers: Christine, Jos, Peter-Jan, Hugo, Hans S., Dennis

Wild Swim in the West

Om de drukte en overlast op de binnenstad en in Oost te verspreiden, gaan we aan de slag met openwater zwemplekken in Amsterdam West. Dit levert meer vrijheid en plezier voor binnenstadbewoners en zorgt voor meer recreatiemogelijkheden in West. We gaan zorgen dat dit op een laagdrempelige manier gebeurt. Wij gaan nieuwe veilige wildzwemplekken zoeken en zorgen dat het daar fysiek veilig is en dat de waterkwaliteit in orde is. Mogelijke locaties zijn het Erasmuspark of de Erasmusgracht. Dan organiseren we daar een zwemevenement zodat we een plek generen waar langzaam steeds meer mensen gaan zwemmen. Hierbij betrekken we partners en stadsdelen. We meten hoeveel zwemmers ermee doen met dit event en hoeveel er vervolgens gaan zwemmen op zomerdagen. Kosten: 2,5 ton per plek.

Planmakers: Hans Straver, Hans v/d Pal

De zwemmer zijn/haar plek

Zwemmers hebben op dit moment geen eigen plek in het water. Wij brengen de verschillende watergebruikers en hun belangen in kaart en wijzen per groep een woordvoerder aan. We doen hetzelfde voor de verschillende typen zwemmers. We zetten een cultuurveranderingstraject in voor respect op het water, voor Amsterdammers en bezoekers. Zo krijgen we meer tevreden watergebruikers, minder ongelukken en minder overlast. En krijgt de zwemmer in open water zijn/haar plek in Amsterdam.

Planmakers: Koen, Pim, Maud & Remco

Buurtverantwoordelijkheid

De keuze om wild te zwemmen ligt bij de zwemmers en dat schept verantwoordelijkheid. Je bent en blijft zélf verantwoordelijk voor wat je wel en niet doet. Ook als de overheid je wil faciliteren.

Bestaande buurtnetwerken bieden een kans. Het zijn meer en meer georganiseerde netwerken met goed werkende communicatiesystemen die vragen of ze de regie over eigen wijk en omgeving mogen overnemen. Wij sluiten hierbij aan door samen met buurtnetwerken te inventariseren wat zij nodig hebben om de bewustwording en de kennis over wildzwemmen in de wijk te vergroten. De buurt geeft aan wat zij nodig heeft om de regie te kunnen pakken, zoals tools, vaardigheden, media, cursussen of praktische zaken als een blauwalgmonitor. Dit kan leiden tot een zwemplek voor en door de buurt. De overheid kan hierin faciliteren door bijvoorbeeld voorlichtingsbijeenkomsten over zwemmen in buitenwater te faciliteren.

Planmakers: Brenda, Boris, Tahira, Said

Zwem bij de boei

We willen onveilige situaties voor wildzwemmers verminderen. We gaan risico-inventarisaties, zoals het monitoren van de zwemwaterkwaliteit, uitvoeren op bekende zwemplekken. Zo weten we welke maatregelen er nodig zijn om deze plekken veiliger te maken. Op plekken waar we deze maatregelen makkelijk kunnen uitvoeren zullen we dat doen, zoals bijvoorbeeld het aanleggen van een zwemvlonder, trap, ballenlijn of zandlaag, en op onveilige plekken zullen we maatregelen voor ontmoediging verzinnen. Alle veilig gemaakte plekken krijgen een zwemboei, die eventueel beperkt zijn in de zomer. Op deze manier kunnen mensen zien wat er op die plek aan de hand is en dat er naar de veiligheid is gekeken. Deze actie kost 200.000€ per jaar.

Planmakers: Liesbeth, Conny, Paul, Hans, John

Buiten zwemmen? Zwem veilig!

We willen mensen bewust maken van de risico's van wildzwemmen. Dit doen we op twee manieren: een frontactie via campagne en backactie via het verzamelen van data. Voor de campagne brengen we eerst doelgroepen, stakeholders en de locaties voor wildwaterzwemmen in kaart. Dan bepalen we de communicatiestrategie. Deze campagne voeren we via een website, social media, radio, tv en kranten. Ook zetten we BN'ers in en werken we met hotels en bewoners of koppelen we dit aan andere lopende initiatieven. We starten hiermee in mei 2016, de start van het eerstvolgende zwemmersseizoen. RVE Sport & Bos, de gemeente en misschien een communicatiebureau spelen een rol. Voor het verzamelen van data kijken we eerst naar bestaande data, brengen deze bij elkaar en en overzichtelijk en vullen waar nodig aan.

Planmakers: Anita, Walter, Cees, Judith, Ben, Ilse

En nu?

Tijdens het zwemlab zijn gezamenlijke ambities benoemd en actieplannen bedacht om deze te realiseren. Een mooie start!

Säid Handulle (Gemeente), Christien Kolster (Provincie) en Liesbeth Hersbach (Waterschap) werken in de komende weken de zeven actieplannen verder uit. Daarna worden eerste stappen gezet en partijen gezocht voor het uitvoeren van de meest kansrijke plannen. Wij gaan jullie daarvoor actief benaderen. Schroom niet om ons te laten weten als je aan een van de projecten wil meewerken. We denken ook graag mee met jullie eigen plannen en blijven ook hiervan natuurlijk graag op de hoogte.

In het zwemlab is de eerste stap gezet voor het netwerk 'Veilig zwemmen in Amsterdams buitenwater'. Houd vooral contact en deel de mooie ervaringen en projecten die hieruit voortkomen via: S.Handulle@amsterdam.nl